

2

## ਜੀਣ ਲਈ ਇਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ

### (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2)

“ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਇਹੋ ਭਲਾ ਅਤੇ ਪਰਵਾਨ ਹੈ”  
(1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:3)।

ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਖੁਦਾ ਨੇ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ (1: 12-16), ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ (2 ਪਤਰਸ 3:9)। ਖੁਦਾ ਦੀ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਦੀ ਹੈ (2: 1, 2)।<sup>1</sup> ਇਕ ਵਿਚੋਲਾ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ (2: 3-7) ਅਤੇ ਆਦਮੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਔਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ (2: 8-15)।

#### **ਪਾਠ 4: ਖੁਦਾ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ (2:1, 2)**

#### **ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਇਕ ਦੁਆ (ਆਇਤ 1)**

ਹਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਗਿਆ (ਮਰਕੁਸ 16: 15, 16) ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ‘ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ’ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ।

ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਜਾਣ ਲਈ ਦੁਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੁਆ ਵਿਚ ਕਈ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ‘ਬੇਨਤੀ’ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।<sup>2</sup> ਇਸ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਤੇ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਜਾਈਏ, ਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਮਦਦ ਦੀ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 4, 5; ਮੱਤੀ 7: 7, 8)। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ‘ਦੁਆਵਾਂ’ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।<sup>3</sup> ਸਾਡੀਆਂ ਫਰਿਆਦਾਂ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਆ ਇਸੇ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ‘ਅਰਜ਼ੋਈਆਂ’ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।<sup>4</sup> ਦੁਆ ਵਿਚ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੀ ਲੋੜ (ਦਿਲੀ ਦੁਆ) ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ (ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨ; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 26: 39, 42; ਯੂਹੰਨਾ 5: 30; 6: 38) ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਣਾ ਸਾਡੀ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਹੈ!

ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਆ ਰਹੇ ਹੋ।  
 ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਓ;  
 ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ,  
 ਭਾਵੇਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮੰਗ ਲਓ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।<sup>5</sup>

ਦੁਆ ਨਾਲ ਇਹ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਵਿਚ ‘ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ’ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁਭਾਵਕ ਲੋੜ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।<sup>6</sup> ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੌਲਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿੰਨਾਂ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ‘ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਜਿਸੁ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਅਰਥਾਤ ਪਿਤਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ’ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:20)।

### **ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਆ (ਆਇਤਾਂ 1, 2)**

ਭਾਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਈਏ, ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਹਨੂੰ ਦੁਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਦੁਆ ‘ਸਭ ਲੋਕਾਂ’ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

‘ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਮਰਾਤਬੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ’ (2:2) ਦੁਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਕੂਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਅਜਿਹਾ ਉਹ ਦੁਆ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਹਮਾਇਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਹਾਕਮ ਦੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰੋ। ਜੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸਮਝ ਮੰਗੋ। ਜੇ ਉਹ ਵਿਭਚਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰੋ। ਜੇ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰੋ। ਜੇ ਉਹ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਉਹ ਭਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਭਲਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇ! ਟਰਟੁਲੀਅਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ: ‘ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਦੁਸ਼ਟ ਤੋਂ ਦੁਸ਼ਟ ਹਾਕਮ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੀਏ, ਉਸ ਦਾ ਭੈਅ ਮੰਨੀਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦਈਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ... ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰੀਏ।’<sup>7</sup>

### **ਫ਼ਸਾਦ ਰਹਿਤ, ਬਗ਼ੜਾ ਰਹਿਤ ਮਾਹੌਲ ਲਈ ਦੁਆ (ਆਇਤ 2)**

ਅਸੀਂ ‘ਚੈਨ’<sup>8</sup> ਅਤੇ ‘ਸੁੱਖ’<sup>9</sup> ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ‘ਚੈਨ’ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫ਼ਸਾਦ ਜਾਂ ਹੰਗਾਮੇ ਰਹਿਤ ਥਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ‘ਸੁੱਖ’ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ

ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਕਾਰਣ ਖੁਦਾ ਉਸ ਭਲੇ ਮਕਸਦ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤਕ ਅੱਪੜਣ, ਰੁਕਾਵਟ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਹੌਲ ‘ਪੂਰੀ ਭਗਤੀ’ (ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣਾ) ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ<sup>10</sup> (ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ) ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ‘ਗੰਭੀਰ’ ਆਦਮੀ ‘ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਇਵੇਂ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ ... ਜਿਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਖੁਦਾ ਦੀ ਹੈਕਲ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹੀ ਹੈ।’<sup>11</sup>

ਕਿੰਨਾਂ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੋ ਜਦ ਕਿ ਹਿੰਸਾ, ਅੱਤਵਾਦ, ਧਮਕੀਆਂ, ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ, ਪੱਤ ਲੁੱਟਣਾ, ਗਰਭਪਾਤ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਸਮਾਨੀ ਬੁਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਸਾਡੇ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਰੱਚ ਵੱਸ ਗਏ ਹਨ! ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਜਦ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਐਨਾ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਣ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦਸ ਵਾਰ ਸੋਚਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ‘ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ’ ਸੁਣਨਾ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਪੌਲੁਸ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਅੱਜ ਜਦ ਤਕ ਅਜਿਹਾ ਮਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੁਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਦ ਤਕ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

## ਪਾਠ 5: ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਪਾਅ (2:3-7)

### **ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਯੋਜਨਾ (ਆਇਤਾਂ 3, 4)**

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦੁਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ‘ਬਚਾਏ ਜਾਣ’ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਸਭ ਲਈ ਮਰਿਆ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 14, 15), ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਕੋਲ ਭੇਜਦਾ ਹੈ (ਮਰਕੁਸ 16: 15, 16; ਮੱਤੀ 28: 18-20), ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੰਜੀਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਹੈ (ਯਹੂਦਾ 3)। ਓਸੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਰੋਮੀਆਂ 14: 10-12; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 10)।

ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਤੀਤ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 38; 22: 16)। ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ‘ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ’ (2: 4)। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਈਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 28: 18-20; 1 ਪਤਰਸ 1: 22-2: 2)। ਪੌਲੁਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿਣ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10: 1; 12: 1)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਸਨ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3: 2; ਯੂਹੰਨਾ 16: 12, 13; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 16: 11-14)। ਜਦ ਤਕ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ

ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਦ ਤਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਭਾਈ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੰਡਲੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ!

### ਇਕ ਵਸੀਲੇ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲੀ ਯੋਜਨਾ (ਆਇਤ 5)

ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਯੋਜਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਖੁਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ‘ਇੱਕੋ ਖੁਦਾ’ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਯਹੋਵਾਹ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਗ਼ੈਰ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਖੁਦਾ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 3:29, 30)। ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭਾਲੇ? ਉਹੀ ਅਨਾਦੀ (ਜ਼ਬੂਰ 90:1, 2; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:1-3), ਸਰਵ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਅਤੇ ਸਰਵ ਗਿਆਨੀ ਹੈ (ਅੱਯੂਬ 42:1, 2; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:15; ਜ਼ਬੂਰ 66:5-7)। ਖੁਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:8)। ਸਾਨੂੰ ਅਨੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਇਕ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅਖਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ।

ਉਹ ਸਭ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਹੈ।

ਉਹ ਸਭ ਵਿਚ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਉਸ ਦਾ ਉਪਾਅ

(ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:6; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:14)

ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

### ਇਕ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਵਾਲੀ ਯੋਜਨਾ (ਆਇਤ 6)

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਾਲਾ ‘ਇਕ ਵਿਚੋਲਾ’ ਹੈ।<sup>12</sup> ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਕਈ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:1, 2; ਰੋਮੀਆਂ 8:26, 27), ਪਰ ਵਿਚੋਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਹੈ। ਉਹ ਔਰਤ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਮਰਦ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰੀਅਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਮਰੀਅਮ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ‘ਮੇਰੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ’ ਆਖ ਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਆਨੰਦਿਤ ਹੋਈ (ਲੂਕਾ 1:46, 47)। ਯੂਹੰਨਾ 2:5 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਜੇ ਕੁਝ [ਯਿਸੂ] ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਹੇ ਸੋ ਕਰੋ।’ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਵੇਂ ਹੀ ਕਰੀਏ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਰੀਅਮ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਮਰੀਅਮ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਸ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।<sup>13</sup>

ਸਾਡਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਕ ਵਿਚੋਲਾ, ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸਭ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਬਣਿਆ (ਉਸ ਨੇ ਮੁੱਲ ਭਰਿਆ; 1 ਯੂਹੰਨਾ 2:1, 2); ਕਿੰਨਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ! ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਓਸੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੇਹ ਉੱਤੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਚੁੱਕ ਲਏ (1 ਪਤਰਸ 2:21-24)। ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ ਬਣਨਾ ਕਿੰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 1:18-21; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:15, 16; 7:25-27; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:3-7)! ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਖੁਦਾ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਚੈਨ ਦਿੱਤਾ, ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਮਨਾਂ ਨਾਲ ਤਾਰੀਫ਼ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 5:9-14; 7:9-12)।

## **ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਪੌਲਸ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨੀ ਯੋਜਨਾ (ਆਇਤ 7)**

ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਇਆ, <sup>14</sup> ਜਦ ਉਹ ‘ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ’ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ।<sup>15</sup> ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਅੱਗੇ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਪੌਲਸ ਨੂੰ ‘ਰਸੂਲ’ ਵੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।<sup>16</sup> ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਬਲਕਿ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 13:20; 17:8, 18-21; ਮੱਤੀ 10:40)।

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ‘ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ’ ਵੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੌਲਸ ਨੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਭਾਵ ਰਸੂਲ ਨੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾਈ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦੁਆਉਣਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ (ਉਸਤਾਦ) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣਾ ਸੀ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਉਸਤਾਦ ਨੇ ਉਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਉਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8:29-39; ਰੋਮੀਆਂ 10:13-15)। ਬੇਸ਼ੱਕ ਪੌਲਸ ਇਹ ਸਭ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਬਲ ਸੀ।<sup>17</sup> ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲਣਾ ਹੈ (‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ’; 2:7; 1:4, 5, 19; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:7) ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲਣਾ ਹੈ (‘ਸੱਚਾਈ ਵਿਚ’; ਯੂਹੰਨਾ 14:6; 2 ਪਤਰਸ 2:21, 22; ਜ਼ਬੂਰ 119:105)।

ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਸੱਤ ਅਹਿਮ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ: (1) ਦੁਆ, (2) ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ, (3) ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, (4) ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ (ਇੱਕੋ ਵਿਚੋਲਾ), (5) ਪੌਲਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਐਲਾਨ, (6) ਮਨੁੱਖੀ ਢੰਗ (‘ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ’; 1 ਯੂਹੰਨਾ 5:4), ਅਤੇ (7) ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਰਾਹ (ਯੂਹੰਨਾ 5:39, 40; 2 ਯੂਹੰਨਾ 9)।

### **ਪਾਠ 6: ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਨਮੂਨਾ (2:8-15)**

#### **ਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਢੰਗ (ਆਇਤ 8)**

ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੁਆ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਦਮੀ<sup>18</sup> (‘ਹਰ ਥਾਂ’; 2:8) ਦੁਆ ਕਰਿਆ ਕਰਨ। ਯਕੀਨਨ ਹੀ ਪੌਲਸ ਦਾ ਇਹ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਕੁਝ ਥਾਂਵਾਂ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਆਦਮੀਆਂ

ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਦਲੇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਦੁਆ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪ ਚਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਲਾ ਕੋਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਫ਼ਿਰਕੇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੀ ‘ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਕਬੂਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ’? ਦੁਆ ਵਿਚ ਕਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਉੱਪਰੋਂ ਮਿਲੀ ਸੱਚਿਆਈ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਸਰ ਨਾਲ ਗ਼ਲਤ ਸਿਸਟਮ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਇਹ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਕੇ ਕਿ ਪੁਰਖ ਸਭਨੀ ਥਾਈਂ ਦੁਆ ਕਰਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਅ ਦਿੱਤਾ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਦੁਆ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਮੁਜਰਮ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:24, 25)। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਮੱਤੀ 5:44)। ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਯਾਕੂਬ 5:16-18)। ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਗੱਲ ਲਈ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ‘ਨਿੱਤ’ (1 ਖੋਲ੍ਹਣੀਕੀਆਂ 5:17) ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:20)। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਆਦਮ ਸਭਨੀ ਥਾਈਂ ਦੁਆ ਕਰਨ!

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੁਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥ’ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੁਆ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ। ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਵੇਂ ਹੀ ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਰਤ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥਾਂ’ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

‘ਪਵਿੱਤਰ<sup>19</sup> ਹੱਥਾਂ’ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਅੰਤਹਕਰਣ (ਯੂਸਫ਼ ਵਾਂਗ) ਖ਼ੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ (ਉਤਪਤ 39:9; ਜ਼ਬੂਰ 18:20-24; ਅੱਯੂਬ 1:1, 8; 2:3; ਜ਼ਬੂਰ 33:1; ਕਹਾਉਤਾਂ 11:3, 6, 11, 20)। ਰੋਮੀਆਂ 16:16 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਸਲਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੁੰਮੇ ਵਾਂਗ ਇੱਥੇ ਦੁਆ ਦੀ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਲਕਿ ਉਹਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਲਾਮ, ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ!

ਦੁਆ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ’ ਤਾਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ‘ਬਗ਼ੈਰ’ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ‘ਬਿਨਾਂ ਕ੍ਰੋਧ’<sup>20</sup> ਦੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ‘ਪਵਿੱਤਰ ਹੱਥਾਂ’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵਿਚ ‘ਬਾਹਰ ਜਾਣ’ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਹੋਰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਹੋਣ, ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਬੇਹੱਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਸਾਡੀ ਦੁਆ, ‘ਬਿਨਾਂ ਝਗੜੇ ਦੇ’ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ! ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੜਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਏ ਬਗ਼ੈਰ ਹੀ ਕਈ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੋਵੇਗੀ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 22:15-22, 46; ਲੂਕਾ 23:39, 40; ਯੂਹੰਨਾ 8:1-6)।

ਜੇ ਸਭ ਭਾਈ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 14:16-19 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਚੈਨ ਰਾਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

## ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਢੰਗ (ਆਇਤਾਂ 9, 10)

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਮਾਪਦੰਡ ਦਿੱਤੇ। ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੂਬੀਆਂ ਨਾਲ ਐਸ਼ਪਰਸਤ ਅਤੇ ਕਾਮ ਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਮਿਲਣੀ ਸੀ।

ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਆਇਤਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਪਹਿਰਾਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਹਾਰ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਮੇਲ-ਜੋਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ।

### ਉਹਦੀ ਪੋਸ਼ਾਕ

ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ‘‘ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ’’ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ‘‘ਸੁਆਰਨ।’’<sup>22</sup> ਇਸ ਅਸਾਨ ਜਿਹੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਬਕ ਹਨ: (1) ਖੁਦਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। (2) ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਅਤੇ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਭਾਵ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗੇ। (3) ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਆਰਨਾ ਭਾਵ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਹੀਦਾ ਹੈ। (4) ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਰਿਆਦਾ ਵਾਲਾ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਤੇ ਹੋਏ, ਆਦਰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ‘‘ਗੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਵਾਲਾਂ, ਸੋਨੇ ਜਾਂ ਮੋਤੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਰੇ ਮੁੱਲ ਦੇ<sup>23</sup> ਵਸਤਰਾਂ’’ ਦੇ ਫੈਸ਼ਨ ਦੀ ਬੁਰਿਆਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ, ਆਦਮ ਅਤੇ ਹੱਵਾਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਸੀ (ਉਤਪਤ 2:25)। ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਧੀਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 1:26, 27, 31)। ਖੁਦਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਤੋੜਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪੋਸ਼ਾਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਆਈ, ਜੋ ਚੰਗੀ ਸੀ (ਉਤਪਤ 3:21)।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਕਤ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ‘‘ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੋਸ਼ਾਕ’’ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਹਰ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਆਰ ਕੇ ਰੱਖੇ।

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਅਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।<sup>24</sup> ‘‘ਭਗਤੀ’’ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਭਾਰਾ ਸੋਨਾ, ਬਹੁਤੇ ਮੋਤੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।<sup>25</sup> ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੱਪੜੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਉਣਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਵੱਲ ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਵੇ ‘‘ਆਦਰ ਯੋਗ’’ ਜਾਂ ‘‘ਸਨਮਾਨ ਵਾਲਾ’’ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 5:27, 28)। ਬੀਬੀਓ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਥੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਜਾਂ ਪੋਸ਼ਾਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਬਲਕਿ

ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਨਣ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਆਖਿਆ।

### ਉਸ ਦਾ ਵਿਹਾਰ

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਅਸਲ ਕੁੰਜੀ ‘ਸੰਕੋਚ ਅਤੇ ਸੰਜਮ’ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੂਬੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹਿਨਣਾ ਹੈ (2:9)।

‘ਸੰਕੋਚ’ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗੁਣ ਕਿੰਨਾਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀ ਭਾਈ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਮਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਸ਼ਮੂਏਲ 11:2)। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਭੈਣ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚਲੀ ਮਰਿਆਦਾ ਵਾਲੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਖਾਵੇ। ਸਹੀ ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਬਾਰੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚੌਕਸ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜਿਸ ਗੁਣ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ‘ਸੰਕੋਚ’<sup>27</sup> ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਜਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਹਿਰਾਵੇ ਬਾਰੇ ਕਿੰਨਾਂ ਚੌਕਸ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਵੇਖਦਾ ਹੈ! ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਜੀਦਾ ਭੈਣ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਚਾਰਹੀਣ, ਬੇਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਲੋਕ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ਼ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਨ ਹੋਵੇ (ਜਾਂ ਬੁੱਢੀ) ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ‘ਮੈਂ ਚਾਹੇ ਜੋ ਵੀ ਪਾਵਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ!’ ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ!

ਸੰਕੋਚ ਅਤੇ ਸੰਜਮ, ਦੋ ਹੀ ਖੂਬੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੈਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਹੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹੀ ਅਸਲ ਕੁੰਜੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਮੰਨਣਗੇ ਕਿ *ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਔਰਤ* ਵਿਚ ਇਹ ਦੋ ਖੂਬੀਆਂ ਸਿਖਾਈਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਧਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਫਿਰ ਸੁਭਾਵਕ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਰਾਵਾ ਆਦਰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਜਾਵੇ।

### ਉਹਦਾ ਕੰਮ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅਸਲ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਉਸ ਦੇ ‘ਨੇਕ ਕੰਮਾਂ’ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (2:10; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:10)। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:9, 10 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਭਲੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਖੌਫ਼ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਢੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਵੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5:12-16; 9:36-41; ਰੋਮੀਆਂ 16:1-5; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:2, 3)। ਔਰਤ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨਾਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਣਾ ਆਦਮੀ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਪੱਕੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ‘ਸਹਾਇਕ’ (ਉਤਪਤ 2:20) ਦੀ ਵਧੀਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।



## ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ (ਆਇਤਾਂ 11-14)

ਆਦਮੀਆਂ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਫਸੀਆਂ 5:22; 1 ਪਤਰਸ 3:1-6; ਮੱਤੀ 20:26-28)। 11 ਤੋਂ 14 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਟੀਚੇ ਅਤੇ ਗਾਈਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਟੀਚਾ ਹੈ 'ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ'<sup>28</sup> (NIV)। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਸਿੱਖਣ, ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ। ਇਕ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀਅਤ ਨੇ ਹਰ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਨੈਤਿਕ, ਇਖਲਾਕੀ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਉੱਚਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਕੰਮ 'ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿਚ' ਕਰੇ (2:11; NIV)<sup>29</sup> ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝਬੁਝ ਕਰਨ ਵਾਲੀ, ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਜਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਅਧੀਨਤਾ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਸਿੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਲੋਕ ਰੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਨੂੰ ਉਤਾਰੂ ਹਨ, ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਧੀਨਤਾ ਅਤੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੱਗੇਗੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 12:20, 21)। ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ, ਖਰੂਦੀ ਔਰਤ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਿਖਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਖ ਸਕੇਗੀ।

ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਅਧੀਨਤਾ'<sup>30</sup> (KJV) ਦੀ ਖੂਬੀ ਕਿਉਂ ਜੋੜੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਘਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ? (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 20:26-28; ਯੂਹੰਨਾ 13:2-17.) ਔਰਤ ਲਈ (1) ਆਦਮੀ ਦੇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:3), (2) ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ (ਅਫਸੀਆਂ 5:22; 1 ਪਤਰਸ 3:1-6) ਅਤੇ (3) ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34, 35) ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਚੀਏ। ਔਰਤ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34, 35 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਾਕ ਵਿਚ 'ਨਹੀਂ/ਪਰ' ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ:

ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਤੀਵੀਆਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਰਹਿਣ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਹ ਅਧੀਨ ਹੋ ਰਹਿਣ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛਣ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੀਵੀਂ ਦੇ ਲਈ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਬੋਲਣਾ ਲਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਭਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਰਹੇ? ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੀ ਰਹੇ ਬੋਲੇ ਨਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਗਾ ਕਿਵੇਂ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਗਾਉਣਾ ਤਾਂ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਜ਼ਬੂਰ ਅਤੇ ਭਜਨ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ’ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:19)। ਜੇ ‘ਔਰਤ ਦਾ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ ਬੋਲਣਾ ਲਾਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ’ ਹੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:35) ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਗਾਉਣਾ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਔਰਤ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀਆਂ ਮੰਡਲੀਆਂ ਵਿਚ ਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਧੀਨ ਹੈ (ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਜਿਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੌਲਸ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ) ਤਾਂ ਭਲਾ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿਚ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਕੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਬੋਲ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ ਭਲਾ ਇਹ ਪੁੱਛ ਜਾਣ ਤੇ ਕਿ ਬੀਮਾਰ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ (ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ) ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਵੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਭਲਾ ਕੋਈ ਐਲਡਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ, ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਵਿਚ (ਅਧੀਨਤਾ ਨਾਲ) ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਸਮਾਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ?

*ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14 ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੇ ‘ਖਾਮੋਸ਼’ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ‘ਚੁਪ ਰਹਿਣ’ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਧੀਨ ਰਹੇ। ‘ਖਾਮੋਸ਼’ ਅਤੇ ‘ਚੁੱਪ ਰਹੇ’ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਥੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।*

ਅਧੀਨਤਾ ਦੀ ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਪੌਲਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਔਰਤ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਾ ਪੁਰਖ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾਏ, ਬਲਕਿ ਚੁੱਪ ਰਹੇ।’ (‘ਨਹੀਂ/ਪਰ’ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ 23 ਵੇਖੋ।) ਕੁਝ ਥਾਂਵਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਔਰਤ ਦੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪੌਲਸ ਨਾ ਤਾਂ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਤੀਤੁਸ 2:3-5; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:24-26; 21:9; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:1; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:14)। ਔਰਤਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਕੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (‘ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ’ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ<sup>31</sup>)।

ਅਧੀਨਤਾ ਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ: (1) ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਤਰਤੀਬ-ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਉਤਪਤ 1; 2); (2) ਖੁਦਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਤੀਬ-ਔਰਤ ਪਾਪ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿੱਗੀ ਸੀ (ਉਤਪਤ 3:6-16)। ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਨੰਗੇ ਹੋਣ ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਖੜਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖੁਦਾ ਵੱਡੇ ਦਿੱਤੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਥੋਂ ਬੇਹਤਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦੇ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੇਖੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 2:25; ਲੂਕਾ 12:2; ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ

2: 13; ਅੱਯੂਬ 42: 1, 2)।

### ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ (ਆਇਤ 15)

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲੱਗਣੋਂ ਬਚਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਔਰਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਢੰਗ ਖੁਦਾ ਦਾ ਨਿਰਾਲਾ ਤਰੀਕਾ ਸੀ। ਆਇਤ 15 ਵਿਚ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ‘‘ਤਾਂ ਵੀ ਬਾਲ ਜਣਨ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿਚ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣ।’’ ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ‘‘ਬਾਲ ਜਣਨ’’ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵੇਖੋ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਕੀ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀ। ਇਹ ਆਇਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਕਿ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ? ਉਸ ਔਰਤ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੀ ਜਿਸਮਾਨੀ ਹਾਲਤ ਕਰਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ? ਉਸ ਮੁਟਿਆਰ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜੀ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮਾਂ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ‘‘ਜੇ ਉਹ ਨਿਹਚਾ ... ਵਿਚ ... ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣ’’ ਤੋਂ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਉਸ ਦੀ ਔਲਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 20: 11-13)। ਪਿਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਮਾਂ ਦੀ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 1-4)।

2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5: 10 ਅਤੇ ਰੋਮੀਆਂ 14: 12 ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਰਹਿਣਾ ਮਾਂ ਜਾਂ ਬਾਪ ਲਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੱਤੀ 10: 35-37 ਅਤੇ ਲੂਕਾ 12: 51-53 ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਗੇ ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਲਾ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇਸ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ‘‘ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿਚ’’ ਬਣੇ ਰਹੇ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ।

ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ‘‘ਉਹ’’ ਸ਼ਬਦ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਆਖੇ, ‘‘ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਉਹ’ (ਇਕ ਵਚਨ) ਕਿਹਾ ਜਦਕਿ ‘ਉਹ’ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਔਰਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,’’ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘‘ਬਾਲ ਜਣਨ’’<sup>32</sup> (ਇਕਵਚਨ) ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ‘‘ਬੱਚੇ ਜਣਨ’’ (ਬਹੁਵਚਨ)।

ਤਾਂ ਫਿਰ ‘‘ਉਹ’’ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਆਇਤ 15 ਵਿਚ

‘ਉਹ’ ਆਤਮ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ‘ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਤੇ ਸੰਜਮ [RSV] ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।’ ਇੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਓਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਉਸ ਨੇ ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ‘ਇਸਤਰੀਆਂ’ (ਬਹੁਵਚਨ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

‘ਬਾਲ ਜਣਨ ਨਾਲ ਉਹ ਬਚਾਈ ਜਾਵੇਗੀ’ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਔਖਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਵਾਹ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਜੇ ਅਦਨ ਬਾਗ ਵਿਚ ਹੱਵਾਹ ਦਾ ਪਾਪ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣਾ ਔਰਤ ਲਈ ਲਾਜ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਿਹਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਮਰੀਅਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਜਲਾਲ ਅਤੇ ਮਹਾਨਤਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਲਜਣਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਵ ‘ਇਕ’ ਬੱਚਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ‘ਬੱਚੇ ਜਣਨ’ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਗਲਾਤੀਆਂ 4: 4)। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਦਮੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਔਰਤ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਔਰਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬਾਲਕ ਮਸੀਹ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਬਣਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4: 14)।

ਇਸ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਅਹਿਮ ਤੱਥ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਬੱਚਾ ਭਾਵ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਜਿਹੜਾ ਖੁਦਾ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹੈ, ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਔਰਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ (ਲੂਕਾ 1: 30-35; ਮੱਤੀ 1: 18-23; ਉਤਪਤ 3: 15; ਗਲਾਤੀਆਂ 4: 4)। ਜੇ ਅਜਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਪੈਣਾ ਅਤੇ ਪਾਪ ਔਰਤ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ। ਜੇ ਔਰਤ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਵਿਚ ਪਾਪ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਓਸੇ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਹੀ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ।<sup>33</sup>

ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਦਮੀ ਵਾਂਗ ਹੀ, ਔਰਤ ਲਈ ਵੀ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇਮ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੂਬੀਆਂ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿ ਕੇ ਉਹ ਉਸ ਵਿਚ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

(1) ‘ਵਿਸ਼ਵਾਸ’-ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11: 1; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 16; 1 ਯੂਹੰਨਾ 5: 4;

(2) ‘ਪ੍ਰੇਮ’-ਕੁਰਬਾਨੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਲਈ; ਯੂਹੰਨਾ 15: 13; 1 ਯੂਹੰਨਾ 3: 16-18;

(3) ‘ਪਵਿੱਤਰਤਾ’<sup>34</sup>-ਪੱਕੀ ਸੇਵਾ ਲਈ;

(4) ‘ਸੰਜਮ’-ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਲਈ।

ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭੈਣ ‘ਮਸੀਹੀ’ ਨਾਂਅ ਅਪਣਾ ਕੇ ਚੰਗਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 4: 14-16)।

ਅਧਿਆਇ 2 ਖੁਦਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀਆ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ! ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਾਂਗ, ਸਾਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੀ ‘ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸੁੱਧ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨੂੰ’ (1: 19) ਫੜ੍ਹੀ ਰੱਖੀਏ। ਇਹ ਅਧਿਆਇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਭਰੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਲ-ਟੁੰਬਵੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਏ ਜਾ

ਸਕਦੇ ਹਨ!

ਅਧਿਆਇ 3 ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਪਰਿਪੱਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਖੁਦ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸਨਾਤਨ ਨੇਮ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ!

### ਟਿੱਪਣੀਆਂ

<sup>1</sup>ਖੁਦ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਵੱਡਾਪਣ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ 1 ਤੋਂ 6 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ 'ਸਭ' ਜਾਂ 'ਸਭਨਾਂ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਛੇ ਵਾਰ ਕੀਤੀ। ਖੁਦ ਦਾ ਟੀਚਾ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਣ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੀ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਲੋਕ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਦੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ! <sup>2</sup>ਬੇਨਤੀ (ਯੂ.: *deesis*)-'ਮੰਗਣਾ, ਪੁੱਛਣਾ, ਮਿੰਨਤਾ। ... ਅਰਜ਼, ਫ਼ਰਿਆਦ' (ਅਡਵਡ ਰੋਬਿੰਸਨ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬੁਦਰਸ, 1863], 158); 'ਕੋਨਟੇਕਸਚੁਅਲੀ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੋਅਰਸ਼ ਇੰਪਲੋਰਿੰਗ ਗਾਡ' ਸ ਏਡ ਇਨ ਸਮ ਪਰਟਿਕੁਲਰ ਮੈਟਰ' (ਸੀ. ਜੇ. ਵਿੱਲਕੋ ਐਂਡ ਵਿਲਿਬਲਡ ਗ੍ਰਿਮ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਐਂਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਅਨੁਵਾਦ ਤੇ ਸੋਦ ਜੋਸੇਫ਼ ਐਚ. ਥੋਅਰ [ਏਡਿਨਬਰਗ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ: ਟੀ. ਐਂਡਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1901; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ ਜ਼ਿਲਦ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਥੋਕਰ ਬੁੱਕ ਹਾਊਸ, 1977], 126)। <sup>3</sup>ਦੁਆ (ਯੂ.: *proseuchomai*)-'ਖੁਦ ਅੱਗੇ ਦੁਆ ਜਾਂ ਸੁੱਖਣਾ ਕਰਨਾ' (ਰੋਬਿੰਸਨ, 628)। <sup>4</sup>ਅਰਜੋਈ (ਯੂ.: *enteuxis*)-'ਦੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗਣਾ, ਨਾਲ ਮਿਲਨਾ; ਗੱਲਬਾਤ ... ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ... ਫ਼ਰਿਆਦ' (ਥੋਅਰ, 218)। <sup>5</sup>ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲੋਮਨ*, ਦ ਡੇਅਲੀ ਸਟਡੀ ਬਾਈਬਲ ਸੀਰੀਜ਼ (ਵਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1960), 66. <sup>6</sup>ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ (ਯੂ.: *eucharistia*)-'... ਪੂਰੀ ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ... ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ... ਸੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ... ਧੰਨਵਾਦ ਨਾਲ ਭਰਨਾ, 2 ਕੁਰਿੰ. 4: 15' (ਵਾਲਟਰ ਬਾਊਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਜ਼ਿਲਦ ਦੂਜੀ, ਸੋਦ ਵਿਲਿਅਮ ਐਫ਼ ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਐਫ਼ ਵਿਲਿਬਰ ਰਿੰਗਰਿਕ [ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨਿਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 1957], 328-29)। <sup>7</sup>ਬਾਰਕਲੇ, 68. <sup>8</sup>ਚੈਨ (ਯੂ.: *eremos*)-'ਸ਼ਾਂਤ, ਚੈਨ' (ਰੋਬਿੰਸਨ, 326)। <sup>9</sup>ਚੈਨ (ਯੂ.: *esuchazo*)-'ਪੱਕਾ, ਚੈਨ ਵਿਚ ... ਥਾਂ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣਾ ... ਮੋਹਨਤ ਜਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ ... ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣਾ' (ਰੋਬਿੰਸਨ, 327)। <sup>10</sup>ਗੰਭੀਰਤਾਈ (ਯੂ.: *semnotes*)-'... ਸ਼ਰਧਾ, ਜਾਂ ਸਨਮਾਨ, ਮਰਿਆਦਾ, ਸ਼ਾਂਤ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ... ਆਦਰ ... ਸ਼ੁੱਧਤਾ' (ਥੋਅਰ, 573)।

<sup>11</sup>ਬਾਰਕਲੇ, 71. <sup>12</sup>ਵਿਚੋਲਾ (ਯੂ.: *mesiteuo*)-'ਝਗੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਜਾਂ ਕਰਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ... ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ... ਸੋ *mesiteuo* ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਵ ਜਾਮਣ ਠਹਰਾਉਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ' (ਥੋਅਰ, 401)। <sup>13</sup>ਕਾਸ਼ ਮਰੀਅਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਲਾਲੀ ਫ਼ਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਾ ਕਰ ਦੇਣ ਜਿਹੜੇ ਖੁਦ ਅੱਗੇ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚੋਲਾ ਉਹ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 14: 1-6; 16: 23, 24; 1 ਯੂਹੰਨਾ 2: 1-3)। ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। 'ਮੂਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਉਸੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ 'ਦਰਮਿਆਨ' ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ... ਮਸੀਹ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖੁਦ ਦੇ ਜਿਸ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਪੀ ਦੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦਰਮਿਆਨ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਖੁਦ ਦਾ ਉਹ ਕਹਿਰ ਲੈ ਲਵੇ ਜਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਉਹ ਪਾਪੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾ ਲਵੇ। ... ਪੂਰਾ ਸੰਦਰਭ ਮੁਕਤੀ (ਆਇਤ 4) ਅਤੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 6 ਤੇ ਵੇਖੋ)। ਗਲਤੀਆਂ 3: 13 ਵਿਚ ਇਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, 'ਮਸੀਹ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜਾਂ ਉੱਤੇ' ਸਰਾਪੀ ਬਣਿਆ, ਸਾਨੂੰ ਮੁਲ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਰਾ ਦੇ ਸਰਾਪ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ। 'ਪਰ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਤੇ

ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਅਰਥਾਤ ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਖੜੇ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਥ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆ ਪਵੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਈਏ ਪਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਸੱਚਾਈ ਦਾਗਿਆਨ' ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 4); ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਜਲਾਲੀ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਸਾਖੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਆਇਤ 6)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣ, ਉਹ ਸਾਂਤੀ ਬਹਾਲੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਗਟ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੋਹਰੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ' (ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਤਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ [ਲੰਦਨ: ਦ ਬੈਨਰ ਆਫ ਟ੍ਰਸਟ, 1964], 97-98).

<sup>14</sup>ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸਤ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ 'ਥਾਪਿਆ' (ਯੂ.: *tithemi* ਤੋਂ *etethen*) ਕਰਮਵਾਚ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਇਹ ਜਲਾਲੀ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਤਕ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਦਾ ਜਾਂ ਦਿੰਦਾ ਤਦ ਤਕ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2: 10; ਯੂਹੰਨਾ 15: 5; ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2: 12, 13)।<sup>15</sup>ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (ਯੂ.: *kerux*)-'ਸਰਕਾਰੀ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਦੂਤ ਜਿਹੜਾ ਰਾਜਿਆਂ, ਜੱਜਾਂ, ਰਾਜਕੁਮਾਰਾਂ, ਫੌਜ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਹੜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਮਣ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ... ਖੁਦਾ ਦਾ ਦੂਤ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਵਚਨ ਦੀ ਸੁਨਾਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸੁਨਾਉਣ ਵਾਲਾ' (ਥੋਅਰ, 346)।<sup>16</sup>ਰਸੂਲ (ਯੂ.: *apostolos*)-'ਨੁਮਾਇੰਦਾ, ਦੂਤ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ' (ਥੋਅਰ, 68)।<sup>17</sup>ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਛੂਣ ਵਾਲੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਸੁਨਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾ ਕਰਵਾਇਆ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 6: 46; ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬੇਕਾਬੂ ਕੰਮ ਸੀ), ਜਦ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਕੇ ਕਦੇ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ (ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਐਨੀ ਤਾਂਗ ਨਾਲ ਸੁਨਾਉਣ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕਦਾ)। ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਪਰਸਤੀਅਤੇ ਅਧੀਨਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਢੰਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਪਰਸਤੀ ਲੋਕ ਸ਼ਬਤ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਅਨੰਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਂ ਧਰਮੀ ਠਹਿਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਧੀਨਵਾਦ ਨਾਲ ਆਤਮਾ ਉੱਤੇ ਜਿਤ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾਉਣ ਜਾਂ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਦਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਕੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੋਣ ਜਿਹੜੇ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਕੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਖਾਏ ਗਏ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ।<sup>18</sup>ਇੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦ 'ਪੁਰਖ' (ਯੂ.: *aner*) ਆਇਤ 9 ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ (*gunaikas*) ਦੇ ਉਲਟ ਆਦਮੀ ਲਈ (ਆਮ ਸ਼ਬਦ *anthropos* ਦੀ ਥਾਂ) ਹੈ। ਥੋਅਰ ਨੇ *aner* ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਔਰਤ ਨਾਲੋਂ ਆਦਮੀ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਕਰਦਿਆਂ (ਓ) ਪੁਰਖ-ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 8: 12; 17: 12; 1 ਤਿਮੋਥੀ 2: 12 ਅਤੇ (ਅ) ਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ-ਮੱਤੀ 1: 16; ਮਰਕੁਸ 10: 2; ਯੂਹੰਨਾ 4: 16; ਰੋਮੀਆਂ 7: 2; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 7: 2 (ਥੋਅਰ, 45)। ਪਰ ਥੋਅਰ ਨੇ ਇਕ ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13: 11; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4: 13; ਯਾਕੂਬ 3: 2 ਨੂੰ ਜੋੜਦਿਆਂ ਹੋਰ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਇਹ 'ਇਕ ਬਾਲਗ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ-ਮੱਤੀ 14: 21; 15: 38.' ਥੋਅਰ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਆਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 14: 35; ਲੂਕਾ 11: 31; ਯੂਹੰਨਾ 1: 20)। ਇਸ ਆਇਤ ਤੇ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਆਇਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਅੱਗੇ ਨਿੱਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਉਹ 'ਸਭਨੀ ਥਾਂਈ' ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ 'ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ' ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ '*proseuchesthai tous andras en panti topo*' ਪੁਰਖ ਹਰ ਥਾਂ ਦੁਆ ਕਰਨ। ਜੇ *andras* ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਪੌਲਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ), ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੁਰਖ ਦੁਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੁਆ ਹੀ, ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਢਦੇ ਹੋਏ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਜੀ-ਲੇਮੈਨ-ਇਕਰਾਰ ਵਾਲਾ ਕਮਰਾ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਗੀ ਅਤੇ

ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 16:13-15)। ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦੁਆ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 12:5, 12; 21:5; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:5; ਲੂਕਾ 2:36-38)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਚੋਲਾ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀਆਂ ਦਾ ਹੈ (ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:5 ਵਿਚ *anthropos* ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਹੈ)। ਔਰਤਾਂ ਦੇ ‘‘ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ’’ ਦੇ ਬਾਰੇ ਖ਼ਾਸ ਕਾਰਕ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕਤ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ 11 ਤੋਂ 15 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਥਾਂਵਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ‘‘ਦੁਆ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ’’ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਮਿਲੇ ਜੁਲੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ, ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨਤਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਮੰਨ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਤੱਤ ਪੌਲਸ ਦੇ *andras* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ‘‘ਸਭ ਥਾਂ’’ ਦਾ ਉਪਸਰਗੀ ਵਾਕ ਅੰਸ਼ ਜੋੜਿਆ। ਪਰ ਪੌਲਸ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਆਹਿਤ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਦੁਆ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਾ ਬਣਾਵੇ! <sup>19</sup>ਪਵਿੱਤਰ (ਯੂ.: *hosios*)-‘‘... ਸ਼ੁੱਧ ... ਸਹੀ, ਖੁਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ... ਭਗਤੀ ਭਰਿਆ, ਪਵਿੱਤਰ, ਖੁਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ’’ (ਰੋਬਿਨਸਨ, 520)। ‘‘ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਭਾਉਣ ਵਾਲਾ ... ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਨਿਹਕਲੰਕ ਮਕਸੱਦ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਾਰਿਕ, 589)। <sup>20</sup>ਕ੍ਰੋਯ (ਯੂ.: *orge*)-‘‘ਜੋਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੁਭਾਅ ਜਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ... ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੰਸਕ ਹਲਚੱਲ, ਗੁੱਸਾ, ... ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਸਜ਼ਾ’’ (ਰੋਬਿਨਸਨ, 514)।

<sup>21</sup>ਝਗੜਾ (ਯੂ.: *dialogismos*)-‘‘ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ, ਜੋ ਸਹੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ, ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ, ਸ਼ਕ ਕਰਨਾ’’ (ਥੋਅਰ, 139); ‘‘ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾੜਾ ਮਕਸੱਦ ਹੋਵੇ’’ (ਜੀ. ਐਬਟ-ਸਮਿਥ, *ਏ ਮੈਨੁਅਲ ਗ੍ਰੀਕ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ਼ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਏਡਿੰਨਬਰਗ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1948], 109); ‘‘... ਬੁਰੇ ਖਿਆਲ ... ਭਰਸ਼ਟ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ... ਬਹਿਸ’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਾਰਿਕ, 185)। <sup>22</sup>ਸਵਾਰਨ (ਯੂ.: *kosmeo*)-‘‘ਟਬ ਸਿਰ ਲਾਉਣਾ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ... ਸਜਾਉਣਾ, ... ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਉਣਾ, ਤਰਤੀਬਵਾਰ, ਸੁਹਾਉਣਾ, ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਲਈ ...’’ (ਥੋਅਰ, 356); ‘‘... ਰੋਹਾਨੀ, ਧਾਰਮਿਕ, ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਜਾਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਨਾਉਣਾ ... ਸਜਾਉਣਾ, ਸੇਹਰਾ ਦੇਣਾ’’ (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਾਰਿਕ, 446)। <sup>23</sup>ਭਾਰਾ ਮੁੱਲ (ਯੂ.: *poluteles*)-‘‘ਕੀਮਤੀ ... ਬਹੁਤ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ, ... ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ, ... ਬੇਹਤਰੀਨ, ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਾਲਾ’’ (ਥੋਅਰ, 530)। ਵਾਲ ਗੁੰਦਨ, ਸੋਨੇ ਜਾਂ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਾਲ ਗੁੰਦਨ ਜਾਂ ਸੋਨਾ ਜਾਂ ਮੋਤੀ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਮੰਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੌਲਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। ਇਹ ਏਸ਼ਿਆਈ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਅਲੋਕਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ (‘‘ਨਹੀਂ’’) ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ (‘‘ਪਰ’’ ਦੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫ਼੍ਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਨਾ’’ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਜਦਕਿ ਸੰਯੋਜਨ ਸ਼ਬਦ ‘‘ਕਿਉਂਕਿ’’ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ)। ਇਸ ਸੰਯੋਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੇ, ਇੱਕੋ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਲਈ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ‘‘ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।’’ ਭਲਾ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢੋਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਘਰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ? ਮੈਂ ਇਕ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਦੂਜੀ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਘਰ ਨਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਭਾਸ਼ਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਰੂਪ ਯੂਹੰਨਾ 6:27; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:17; 1 ਪਤਰਸ 3:3, 4; ਰੋਮੀਆਂ 12:2; ਮੱਤੀ 6:19, 20, ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:9-13 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਬੌਕ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ ਜਮਾਂ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤਕ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ (ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਪੰਨ ਜਮਾ ਕਰਨਾ), ਤਪ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ (ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਰਗੇ ਨਾ ਬਣਨਾ), ਜਾਂ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਾਹ ਕਰਨੀ (ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ)। ਇਹ ਗਲਤ ਢੰਗ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:34 ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੀਆਂ 11 ਤੋਂ 15 ਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ

ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ (2:9, 10) ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੇ ਗਹਣਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ, ਮੋਤੀਆਂ ਜਾਂ ਇਤਰ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਚਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਰ ਚੀਜ਼ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰੋ ਜਿਹੜੀ ਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਵੇ।<sup>24</sup> ਭਲਾ ਰਵਾਇਤ ਨਾਲ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਕੀ ਹੈ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਪੋਸ਼ਾਕ ਇਕ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਸੁਹਾਉਣੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਭਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਪੋਸ਼ਾਕ ਇਕ ਦੇਸ਼ (ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਭਾਗ) ਵਿਚ ਸੁਹਾਉਣੀ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਭਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਪੋਸ਼ਾਕ ਇਕ ਮੌਕੇ ਤੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲਈ ਭਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇੱਥੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਿਸਮ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਹਰ ਥਾਂ ਸੁਹਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਪੋਸ਼ਾਕਾਂ ਭੱਦੀਆਂ ਹੋਣ? ਭਲਾ ਕਿਸੇ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਕ ਭਰੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:21, 22)?<sup>25</sup> ਭਗਤੀ (ਯੂ.: *theosebeia*)-“ਖੁਦਾ ਦਾ ਭੈਅ, ਸ਼ਰਧਾ, ਧਰਮ” (ਅਰੰਡਟ ਐਂਡ ਗਿੰਗਾਰਿਕ, 358)।<sup>26</sup> ਸੰਕੋਚ (ਯੂ.: *aidos*)-“ਲਾਜ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਸ਼ਰਧਾ ... ਅੰਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ [ਵਿਹਾਰ] ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕੰਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਆਣ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ... [ਵਿਹਾਰ] ਭਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਰੋਕੇਗਾ” (ਥਿਅਰ, 14)।<sup>27</sup> ਸੰਕੋਚ (ਯੂ.: *sophrosune*)-“ਮਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ, ਸਮਝ, ਸਿਆਣਪ ... ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ, ਗੰਭੀਰਤਾ” (ਐਬਟ ਸਮਿਥ, 438)।<sup>28</sup> ਸਿੱਖਣਾ (ਯੂ.: *manthano*)-“ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਣਾ ... ਮਸੀਹ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਤਰ ਹੋਣਾ ... ਸੁਣਨਾ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ, ਵਰਤ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ” (ਥਿਅਰ, 388-89)।<sup>29</sup> “ਖਮੋਸ਼ੀ” (ਯੂ.: *hesuchia*)-ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਭਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੋ-“ਚੁਪ ਚਾਪ: ਅਜਿਹੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜਿਹੜਾ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਤਲਬ ਦੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ... ਖਮੋਸ਼ੀ” (ਥਿਅਰ, 281); “... ਸ਼ਾਂਤ, ਖਮੋਸ਼, ਆਰਾਮ, ... ਸ਼ਾਂਤ ... ਖਮੋਸ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ” (ਰੋਬਿਨਸਨ, 327); “ਕੁਝ ਨਾ ਕਹਿਣ, ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਿਲ ਵਿਹਾਰ ਤੇ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਖਮੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਣਾਉਣਾ।” (ਜੋਹਨਸ ਪੀ. ਲੋਅਵ ਐਂਡ ਯੂਜੀਨ ਏ. ਨਾਈਡਾ, *ਗ੍ਰੀਕ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* [ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, 1989 (33, 119)], 2:402. <sup>30</sup> ਅਧੀਨਤਾ (ਯੂ.: *hupotasso*)-“ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਮਤਹਿਤ ਹੋਣਾ, ... ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ, ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ; ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਹੋਣਾ; ਕਿਸੇ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਮੰਨਣਾ” (ਥਿਅਰ, 645)।

<sup>31</sup> ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣਾ (ਯੂ.: *authenteo*)-“ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣਾ ... 1 ਤਿਮੋ. 2:12” (ਰੋਬਿਨਸਨ, 106)। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਔਰਤ ਕੁਝ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਿਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਲਾ ਉਹ ਆਦਮੀ ਤੇ “ਅਧਿਕਾਰ” ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ “ਨਹੀਂ” ਦਾ ਅਰਥ ਬਿਲਕੁਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੱਚਾਈ ਦੱਸ ਕੇ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 18:24-26)? ਭਲਾ ਕੋਈ ਔਰਤ ਕਿਸੇ ਬਾਈਬਲ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮੰਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਚਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਔਰਤ ਮਹਿਮਾਨਾ ਨੂੰ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ) ਮੇਜ਼ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਬੈਠ ਜਾਣ? ਭਲਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਤੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਲਿਖਤ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗੀ (ਉਸ ਕੰਮ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਕਰਕੇ [ਤੀਤੁਸ 1:5; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:2-5; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3-5]) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਔਲਡਰ (ਜਾਂ ਬਿਸ਼ਪ) ਬਣਨ ਤੋਂ ਰੋਕੇਗੀ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਕਰਕੇ [1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2; ਤੀਤੁਸ 1:5-9; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:12; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:17])। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਚੌਕਸ ਰਹੀਏ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਭਲੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਨਾ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਨ।<sup>32</sup> ਬਾਲ ਜਣਨ (ਯੂ.: *dia tes teknogonias*)-ਸਬੰਧਕਾਰਕ, ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ।<sup>33</sup> ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਵਿਕਟਰ ਹੋਵੇਨ, ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਪਿਸਟਲਸ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1959), 90 ਤੇ ਚਾਰਲਸ ਜੇ. ਇਲੀਕੋਟ, *ਇਲੀਕੋਟ ਸ ਕਾਮੈਂਟਰੀਜ਼ ਆਨ ਦ ਐਪਿਸਟਲਸ ਆਫ ਸੇਂਟ ਪਾਊਲ*, ਜ਼ਿਲਦ 2, ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਅੰਸ, ਕੁਲੁੱਸੀਅੰਸ, 1 ਤਿਮੋਥੀ, 2 ਤਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ (ਫ਼ੀਲਡੋਲਫ਼ਿਆ: ਵਾਰਨ ਐਫ਼. ਡਰੋਪਰ, 1868), 54. <sup>34</sup> ਪਵਿੱਤਰਤਾ (ਯੂ.: *agiasmos*)-“ਸਮਰਪਤ ਕਰਨਾ” (ਥਿਅਰ, 6)।